

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce

„Integrovaná strategie rozvoje Ústecko – Chomutovské aglomerace pro uplatnění
nástroje integrované územní investice“

Předkladatelé koncepce: Statutární město Most
Radniční 1
434 69 Most

Statutární město Děčín
Mírové náměstí 1175/5
405 38 Děčín IV

Statutární město Chomutov
Zborovská 4602
430 28 Chomutov

Statutární město Ústí nad Labem
Velká Hradební 2336/8
401 00 /stí nad Labem

Zpracovatel koncepce: MEPCO s.r.o.
Spálená 108/51
110 00 Praha 1

Zpracovatelé posouzení: Mgr. Jana Šváblová Nezvalová

Pavlovova 19
568 02 Svitavy

(autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace a posudku ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 32190/ENV/09, prodloužena rozhodnutím č. j.: 7681/ENV/13)

Ing. Pavel Koláček, Ph.D.

Sušilova 7
602 00 Brno

(autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro účely provádění posouzení dle § 45i uvedeného zákona)

Stručný popis koncepce:

Integrovaná strategie rozvoje Ústecko – Chomutovské aglomerace pro uplatnění nástroje integrované územní investice (dále jen „ISRÚCHA“) je strategickým dokumentem sloužícím jako nástroj územního rozvoje s využitím Evropských strukturálních a investičních fondů. Navazuje na již existující strategie, které jsou určující pro rozvoj vymezené aglomerace, resp. dílčích rozvojových problematik v aglomeraci.

V programovém období 2014 – 2020 dojde ke změně způsobu čerpání finančních prostředků. Již nebudou pro města předem alokovány finanční prostředky v rámci integrovaných plánů rozvoje měst. Tuto možnost budou mít pouze ta území, která jsou vhodná pro využití tzv. integrovaných nástrojů umožňující využití tzv. integrované územní investice (dále jen „ITI“). Jako takové území je dle strategie regionálního rozvoje ČR definována i mimo jiné i ISRÚCHA. Hlavní přidanou hodnotou je tedy financovat projekty z více než jedné prioritní osy jednoho či více operačních programů. Jedná se tedy primárně o nástroj využití možnosti čerpání finančních prostředků z jednotlivých strukturálních fondů EU s cílem efektivního nakládání s veřejnými prostředky.

Navrženy jsou následující prioritní oblasti, které jsou dále rozpracovány do konkrétnější úrovně specifických cílů:

Prioritní oblast 1: Dopravní dostupnost a vnitřní propojenost regionu

- Specifický cíl 1.1: Zkvalitnit silniční dopravní infrastrukturu aglomerace
- Specifický cíl 1.2: Zvýšit podíl cyklo dopravy na celkové dopravní přepravě ve městě
- Specifický cíl 1.3: Přizpůsobit kvalitu hromadné dopravy potřebám obyvatel a životnímu prostředí

Prioritní oblast 2: Krajina a životní prostředí

- Specifický cíl 2.1: Zlepšit kvalitu vody a zásobování vodou a chránit občany před povodněmi
- Specifický cíl 2.2: Zkvalitnit systém sběru, třídění a opětovného využití odpadu

- Specifický cíl 2.3: Zvýšit ekologickou stabilitu krajiny
- Specifický cíl 2.4: Zlepšit kvalitu ovzduší 1
- Specifický cíl 2.5: Snížit energetickou náročnost území

Prioritní oblast 3: Konkurence schopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích

- Specifický cíl 3.1: Rozvinout funkční infrastrukturu pro vědu, výzkum a inovační podnikání
- Specifický cíl 3.2: Mobilizovat lidský kapitál pro rozvoj vědy, výzkumu a inovačního podnikání
- Specifický cíl 3.3: Propagovat technické vědy a technologické podnikání v aglomeraci
- Specifický cíl 3.4 Podporovat síťování a spolupráci v oblasti VaV a inovací

Prioritní oblast 4: Sociální soudržnost

- Specifický cíl 4.1: Zvýšit šance znevýhodněných osob na trhu práce
- Specifický cíl 4.2: Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozvíjet nástroje prevence sociálně patologických jevů

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce ISRÚCHA, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí (dále též jen „MŽP“), předloženo dne 11. 9. 2014. Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce zveřejněno v Informačním systému SEA a rozesláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

Zjišťovací řízení ke koncepci ISRÚCHA bylo zahájeno dne 23. 9. 2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce Ústeckého kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP188K) a zaslána dotčenému kraji pro zveřejnění na úřední desce. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 22. 10. 2014 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j.: 72298/ENV/14).

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení SEA“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí byl MŽP předložen dne 9. 3. 2015 a po kontrole náležitostí byl dne 17. 3. 2015 návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 16. 4. 2015. Veřejné projednání proběhlo v Ústí nad Labem v budově Informačního střediska města Ústí nad Labem, Palác ZDAR. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 17. 4. 2015.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu a požadavků

na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Proces posouzení vlivů ISRÚCHA probíhal formou ex-ante, tj. současně se vznikem samotné koncepce s průběžným zapracováním výstupů ze strategického posuzování vlivů na životní prostředí. Byl proveden v souladu s platnou metodikou posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí.

Pro zjištění, jaké závažné vlivy může mít koncepce na jednotlivé složky životního prostředí, bylo provedeno multikriteriální hodnocení pomocí metody referenčních cílů. Byla zvolena stupnice významnosti od (+2) do (-2) včetně 0 a ?. Rozsah vlivu byl členěn na bodový, lokální či regionální a časový horizont poukazoval na krátkodobé působení respektive na působení dočasné a dlouhodobé působení. Na základě principu předběžné opatrnosti byl brán v úvahu vždy nejhorší možný scénář.

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o koncepci a u většiny opatření není známa lokalizace a způsob realizace, jde o orientační hodnocení, které je však důležité z hlediska prevence ochrany životního prostředí i z pohledu snižování nákladů na odstraňování možných budoucích škod na životní prostředí.

Lze očekávat, že ISRÚCHA může mít potenciálně negativní vlivy na životní prostředí, jedná se především o plánované aktivity v oblasti rozvoje dopravní infrastruktury (prioritní oblast 1) a protipovodňových opatřeních (prioritní oblast 2) a s tím spojené dopady na zemědělský půdní fond (dále jen „ZPF“), vodní toky či zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“).

Na straně druhé lze však předpokládat příznivé vlivy koncepce na životní prostředí vzhledem k významné podpoře zvyšování kvality dopravní infrastruktury, regeneraci veřejných prostranství a zprostředkovaně i veřejného zdraví. Nebyly identifikovány žádné negativní synergické vlivy ani kumulativní vlivy spolupůsobení jednotlivých navrhovaných cílů koncepce.

Pokud bude implementace ISRÚCHA prováděna v souladu s výstupy strategického posouzení vlivů na životní prostředí, nelze očekávat zhoršení životního prostředí ani zdravotních determinant nad únosnou míru ve spojení s realizací navrhovaných aktivit.

Koncepce byla podrobena i hodnocení ve smyslu ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Cílem bylo zjištění a posouzení možných významných vlivů na území soustavy NATURA 2000.

Při vlastním posouzení bylo zjištěno, že zcela převažují vlivy indiferentní. Některé z cílů a opatření oscilují mezi indiferentním až mírně pozitivním vlivem. Nelze však vyloučit ani možnost potenciálně negativního vlivu u prioritní oblasti 1 Dopravní dostupnost a vnitřní propojenost regionu zejména tam, kde je možnost budování nových silnic, obchvatů měst a obcí. V rámci prioritní oblasti 2 Krajina a životní prostředí jsou opatření v oblasti kvality vody a protipovodňové ochrany, která na jedné straně mohou mít pozitivní dopad, a zprostředkovaně tak lze předpokládat i pozitivní vlivy na ekosystémy včetně území evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“). Na straně druhé mohou však nevhodně provedená opatření (např. revitalizace vodních toků, rybníků, protipovodňová opatření) v důsledku představovat i potenciálně negativní vlivy.

V tomto smyslu je tedy vhodné nadále vyhodnocovat vlivy na složky životního prostředí v konkrétnějších souvislostech na úrovni strategických koncepcí sektorových politik krajů, měst, kde již mohou být opatření, cíle a aktivity řešeny podrobněji, tedy v konkrétnějších územních souvislostech.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Integrovaná strategie rozvoje Ústecko – Chomutovské aglomerace pro uplatnění nástroje integrované územní investice“

s níže uvedenými požadavky a podmínkami, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Integrované strategie rozvoje Ústecko - Chomutovské aglomerace pro uplatnění nástroje integrované územní investice na životní prostředí a veřejné zdraví

Část A:

- 1) Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Ústecko – Chomutovské aglomerace dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení SEA. V pravidelných intervalech vyhodnocovat vliv implementace ISRÚCHA včetně vlivů na životní prostředí se zveřejňováním souhrnné zprávy. V případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí provádět průběžnou aktualizaci této koncepce.
- 2) Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
- 3) Projekty, které budou v rámci koncepce podporovány a naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, posuzovat v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). V případě variantních řešení záměrů nových staveb bude vybrána varianta s minimálními dopady na ŽP a veřejné zdraví.

- 4) Při přípravě, realizaci a provozování konkrétních záměrů respektovat principy a podmínky stanovené ve vyhodnocení SEA včetně podmínek vyplývajících z environmentálních limitů vycházejících z platných právních předpisů, tj. zejména podmínek vyplývajících z právní úpravy území chráněných v rámci zákona o ochraně přírody a krajiny, podmínek vyplývajících z právní úpravy chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen „CHOPAV“) a z ochranných pásem vodních zdrojů dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů a z podmínek týkajících se ochrany ovzduší dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, podmínek ochrany zemědělského půdního fondu dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, podmínek ochrany lesů dle zákona č. 289/1995 Sb. o lesích, ve znění pozdějších předpisů a podmínek ochrany kulturních památek dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.
- 5) Konkrétní projekty, aktivity, opatření budou uskutečňovány za respektování ochrany ZCHÚ, soustavy NATURA 2000 a lokalit výskytu zvláště chráněných druhů včetně obecné ochrany přírody v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Při realizaci konkrétních rozvojových projektů v ZCHÚ je nezbytné vyloučit či minimalizovat možné střety záměrů s předměty a cíli ochrany těchto ZCHÚ.
- 6) Před realizací aktivit v odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení.
- 7) Při přípravě aktivit směřujících do území CHKO konzultovat jednotlivé postupy s pracovníky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.
- 8) Technické provedení, povrch a trasování cyklostezek a jejich doprovodné infrastruktury musí respektovat charakter okolní krajiny, aby nedocházelo k její optické i funkční fragmentaci s negativními vlivy na krajinný ráz či ekosystémy. Tam, kde to je možné, využívat stávající cesty před novým trasováním.
- 9) Minimalizovat zábor ZPF, přednostně využívat zemědělskou půdu v nižších třídách ochrany a současně efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy.
- 10) Zajistit taková opatření, která budou zvyšovat retenční schopnost území realizací přírodě blízkých způsobů zadržování vody v krajině (např. revitalizací říčních systémů) a snižovat erozní ohroženost půd.
- 11) Upřednostňovat taková řešení protipovodňové ochrany, která opět povedou k posilování přirozené retenční schopnosti krajiny před technickým řešením ochrany přirozeně zaplavovaných území před zaplavením v době povodňových situací a to včetně úprav stávajících staveb v záplavových územích směrem k jejich udržitelnosti a koexistenci s periodickou záplavou a zprůchodnění takových prostorů pro povodňovou vlnu.
- 12) Při realizaci aktivit respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů.

- 13) Výstavba ČOV, kanalizační sítě a související infrastruktura musí zohledňovat zvyšující se rizika výkyvů počasí a jejich důsledků (přivalové deště, lokální záplavy, eroze atd.)
- 14) Na základě nových projektů realizovat vhodná opatření pro ochranu před znečištěním ovzduší a působením hluku, např. protihlukové stěny, pásy zeleně, technickoorganizační opatření apod.
- 15) V rámci nových projektů usilovat o snižování emisních a imisních limitů znečištění ovzduší v daném území a nepřekračovat hygienické limitní hodnoty.
- 16) V rámci realizace aktivit zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví.
- 17) U aktivit, jejichž následkem budou vznikat odpady, nakládat s těmito odpady dle hierarchie nakládání s odpady. Primárně podporovat materiálové využití odpadů před energetickým využitím. Samotné odstranění odpadů na skládce odpadů je až poslední alternativou.
- 18) Při přípravě a realizaci projektů přednostně podporovat nejlepší dostupné techniky (BAT) dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Provést následující textovou úpravu v návrhové části koncepce: „Aktivizovat lidské zdroje, zvýšit jejich mobilitu a zlepšit životní prostředí, kvalitu života a podmínky k podnikání v Ústecko – Chomutovské aglomeraci jako nutný předpoklad pro hospodářský růst udržitelný rozvoj a sociální stabilitu regionu.“
- 20) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejní schválenou koncepci. Zpracuje odůvodnění podle § 10g odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které bude součástí usnesení zastupitelstva a zveřejní opatření pro zajištění sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Část B. Požadavky a podmínky z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- 21) Záměry, které budou navrhovány na základě koncepce, musí být před schválením jejich realizace pečlivě vyhodnoceny, resp. posouzeny v rámci procesu jejich přípravy z hlediska vlivů na konkrétní dotčené přírodní lokality tvořící soustavu Natura 2000 ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, a to vždy včetně kumulativních vlivů.
- 22) Veškerá opatření musí být navržena s respektováním integrity a územní ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území. Při výběru konkrétních záměrů naplňujících cíle této koncepce je třeba upřednostňovat ty, které zlepšují stav předmětů ochrany EVL a PO, nebo jej alespoň nezhoršují.

23) Při realizaci konkrétních budoucích aktivit navržených v ISRÚCHA je nutno vyloučit či minimalizovat střety záměru s předměty a cíli ochrany zvláště chráněných území.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence